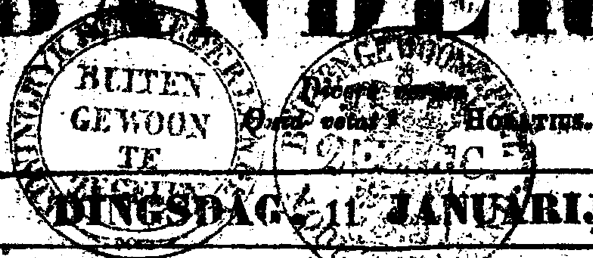
NOORD-BRABANDER.

Dicere verum Quid vetat? HORATIUS.

NOMMER 5 — 'S BOSCH. — DINGSDAG, 11 JANUARIJ 1831.

Zwitserland.

BERN, 28 *December.*

Onze landsvergadering heeft, in hare zitting van gisteren, het ontwerp aangenomen van eene, door den heer burgemeester *van Meijenburg* opgestelde *Verklaring aan de Zwitsersche Natie.* Men zegt daarin, dat Zwitserland besloten heeft, in geval een oorlog kwam uit te bersten, zijne onzijdigheid te handhaven: Alles, zal in het werk gesteld worden om dit, den zwitsers door de traktaten gewaarborgd regt te handhaven. Zwitserland, verklaart men, wenscht den vrede, maar vreest den oorlog niet, enz. In de zitting van heden is besloten het eerste en het tweede contingent onder de vanen te roepen.

Te Solothurn heeft de groote raad, na het rapport eener daartoe benoemde commissie gehoord te hebben, de volgende gronslagen van verandering in de staatsregeling van het kanton met algemeene stemmen aangenomen: 1. De souvereiniteit heeft haren zetel in het volk en zal door vertegenwoordigers, welke hetzelve benoemt, uitgeoefend worden. 2. Er zal een grooter aantal van keuzen aan de landbewoners worden toegestaan, zoodat zij, in dit opzigt, het overwigt over de stad zullen hebben. 3. De vertegenwoordigers zullen verkozen worden, deels onmiddellijk door het volk zelve, deels door kiezers, welke hetzelve benoemen zal, deels eindelijk door den grooten raad, maar deze laatste slechts in klein getal. 4. De leden van den grooten en van den kleinen raad moeten aan eene van tijd tot tijd terug komende herkiezing onderworpen worden, en 5. De nieuwe staatsregeling moet onderworpen worden, aan de goedkeuring des volks. — Het schijnt intusschen dat deze, voor de landbewoners zoo gunstige besluiten, dezelve nog niet voldaan hebben; want des anderen daags is door hen te Balistal wederom eene zamenkomst gehouden, waar in men besloten heeft aan den grooten raad te verzoeken dat, even als in andere kantons, de commissie tot ontwerping der constitutie regtstreeks door het volk gekozen mogt worden. In de stad Solothurn was men voor eenen aanval van den kant der landbewoners beducht, tegen welken men zich deels poogde te beveiligen door voorzorgen van verdediging, deels ook hoopte, dat de te Niederbipp liggende berner troepen den doortogt naar Solothurn aan het landvolk zouden weigeren.

Beijeren.

MUNCHEN, 2 *January.*

In den nacht van den 25 op den 26 december hebben er alhier eenige ongeregeldheden plaats gehad, welke voornamelijk aan de baldadigheid van een aantal studenten schenen te moeten toegeschreven worden. Door de gepaste houding der burgerij is destijds de rust hersteld geworden, en men vleide zich, dat dezelve, nadat de rustverstoorders in hechtenis genomen waren, aan geene nieuwe stoornis zoude blootgesteld zijn geworden. In deze hoop is men echter te leur gesteld, daar er sedert dien tijd bijna dagelijks ongeregeldheden zijn gepleegd; waarbij de studenten door eenen hoop knechts van ambachtslieden versterkt waren.

In den nacht van den 27 op den 28 december waren deze weder onder een woest geschreeuw door de stad getrokken, en hadden eenen aanval op de hoofdwacht gedaan, die echter in tijds versterking kreeg en den hoop uiteen joeg. Omstreeks 40 uit denzelven waren in hechtenis genomen, en in den loop van den 28 werden nog een aantal studenten uit hunne woningen opgeligt. Daar men voor verdere bewegingen vreesde, werden alle wachtposten versterkt; eene afdeeling kurassiers van de omliggende dorpen naar de stad ontboden, en 400 man der burgerwacht in het geweer geroepen. Des avonds kwam er ook weder een hoop voor de hoofdwacht op de been, welken men genoodzaakt was door de kurassiers uiteen te doen jagen, bij welke gelegenheid eenige personen gekwetst en een aantal studenten in verzekerde bewaring genomen werden. Volgens berigten uit Augsburg van den 30 december, had de regering, ten gevolge van deze wanorden, de hooge school te Munchen tot den 1 maart aanstaande gesloten, en aan alle studenten, welke niet te Munchen te huis behooren, bevel gegeven, om die stad vóór den 31 december te verlaten. Deze berigten zeggen overigens, dat de handhaving der rust in de hoofdstad thans verzekerd schijnt; dat de ingezetenen, met weinige uitzonderingen, volstrekt geen deel aan de ongeregeldheden hebben genomen, welke bij uitsluiting door studenten gepleegd zijn, en dat er hoegenaamd geene redenen te bedenken zijn, waardoor de jonge lieden tot zulk een gedrag zijn bewogen.

Ook te Regensburg moeten in de laatste dagen der vorige maand eenige ongeregeldheden hebben plaats gehad.

Frankrijk.

PARIJS, 2 *January.*

Bij gelegenheid van den nieuwjaarsdag heeft de Koning de gelukwenschingen der hooge staatsligchamen, ministers en voornaamste ambtenaren ontvangen. De nuntius heeft, namens het corps diplomatiek, Zijne Majesteit verzekerd van de opregte wenschen die het koestert voor hoogstdeszelfs geluk, voor dat van zijn doorluchtig geslacht en voor de welvaart van Frankrijk, en daarbij gevoegd, dat alles, wat medewerken kan, om meer en meer de rust in dat groot rijk te bestendigen en daardoor den staat van vrede en goede verstandhouding met geheel Europa te bevestigen, ook de algemeene wenschen van al de Souvereinen, die door het corps diplomatiek vertegenwoordigd worden, vervullen zal.

De Koning heeft hierop ten antwoord gegeven, dat hij er zeer veel prijs op stelt, de Souvereinen te overtuigen van zijn verlangen, om den vrede met hen te handhaven, dat hij ernstig gezind is om met Europa vriendschappelijke, opregte en vreedzame betrekkingen te onderhouden, en hartelijk wenscht, dat niets de rust moge storen.

Onder de antwoorden, door den Koning aan verschillende deputatien gegeven, merkt men het volgende op, dat aan het hof van cassatie gerigt was:

»Er bestaat geene vrijheid daar, waar eene magt zich boven de wet kan verheffen. Om het geluk der natien te verzekeren, moeten de wetten over haar regeren, en van den Koning tot den minsten burger allen aan haar gezag, aan hare heilzame werking onderworpen zijn. Dit beginsel heb ik, gedurende mijn geheele leven, aangekleefd. De gebeurtenissen van het pas verstreken jaar hebben bewezen, hoe gevaarlijk het zij, daarvan af te wijken. Ik wensch, dat men hiervan al het gewigt moge inzien, dat het altijd geëerbiedigd worde, en vooral is het de pligt der magistraten, om daarvan het edel voorbeeld te geven.«

— Op voordragt van den minister van binnenlandsche zaken heeft de Koning het corps artillerie der parijsche nationale garde ontbonden en bevolen, dat het op nieuw georganiseerd zal worden; waartoe eene bijzondere commissie benoemd is.

— De minister van buitenlandsche zaken heeft eergisteren den heer *Gendebien*, lid van het provisioneel bestuur van Belgie en buitengewoon gezant van dat bestuur, aan Zijne Majesteit den Koning voorgesteld, die hem eene audientie gegeven heeft, welke omtrent een uur geduurd heeft.

— Het gouvernement schijnt zich onledig te houden met het invoeren van bezuinigingen. Het heeft reeds de tractementen der prefecten en secretarissen-generaal van de departementen verminderd en zal ook op die der hooge regterlijke ambtenaren eene aanzienlijke vermindering maken. Voorts zullen zeer vele posten, zoo te Parijs als in de departementen, worden afgeschaft.

België.

BRUSSEL, 4 *January.*

Het nationaal congres heeft den 31 december beraadslaagd over de aan hetzelve voorgedragene wet op de burgerwacht, en dezelve (zoo als wij in ons vorig nommer gemeld hebben) met eene aanzienlijke meerderheid van stemmen aangenomen. — De burgerwacht is belast, om te waken voor het handhaven der orde en der wetten; en voor het behoud der onafhankelijkheid en integriteit van het grondgebied; zij staat, in gewone tijden, onder het bestuur van den minister van binnenlandsche zaken; alle inwoners van België, van 21 tot 50 jaren oud, zijn dienstpligtig; lieden van 18 tot 21, en van 50 tot 60 jaren oud, kunnen, des verkiezende, zich bij dezelve laten inschrijven; het hoofd van den staat benoemt den opperbevelhebber, de inspecteurs, den generalen staf, de kolonels en luitenant-kolonels; de overige officieren worden door de burgers zelven verkozen; eene compagnie bestaat uit 100 tot 150 man; een bataillon uit 800 man; drie bataillons maken een regiment uit; in oorlogstijd wordt de

burgerwacht in drie bans verdeeld; de eerste ban bestaat uit ongehuwden of kinderloozen, beneden de 31 jaren; de tweede ban uit ongehuwden of kinderloozen, van 31 tot 50 jaren; de derde bevat al de overige leden; de overtreders der wet staan te regt voor eenen krijgsraad, welke eene gevangenis-straf van vijf dagen kan opleggen.

— In de zitting van gisteren werden gelezen de volgende stukken:

PROTOCOL der conferentien, gehouden aan het Foreign-Office *(ministerie van buitenlandsche zaken), op den* 20 *december* 1830.

Tegenwoordig de gezanten van Oostenrijk, Frankrijk, Groot-Brittanje, Pruissen en Rusland.

De gevolmagtigden der vijf voormelde hoven, de formele toetreding van het belgisch gouvernement tot den aan hetzelve voorgestelden wapenstilstand ontvangen hebbende, dewelke Z. M. de Koning van Holland insgelijks aangenomen heeft, en de conferentie, op die wijze, door het bloedvergieten te doen ophouden, de eerste taak, welke het zich voorgesteld had, hebbende vervuld, zijn op nieuw vergaderd geweest, om te beraadslagen over de verdere te nemen maatregelen, ten einde aan de stoornissen een einde te maken, welke de in België uitgebarsten onlusten, in het bij de traktaten van 1814 en 1815 gevestigde sijstema hebben aangebragt.

De Mogendheden, die deze traktaten geteekend hebben, welker gevolmagtigden thans vergaderd zijn, door gezegde traktaten, de vereeniging van België met Holland bewerkt hebbende, hebben daarbij ten doel gehad, om een regtmatig evenwigt in Europa daar te stellen en de algemeene orde te verzekeren.

De gebeurtenissen der afgeloopen vier maanden hebben ongelukkigerwijze bewezen, dat de volkomen ineensmelting der beide landen, welke de Mogendheden hadden willen bewerken, niet verworven was, dat het voortaan onmogelijk zou zijn, die tot stand te brengen, dat alzoo de vereeniging tusschen Belgie en Holland vernietigd is, en dat het, van dat oogenblik af, onvermijdelijk geworden is, om tot andere schikkingen te komen, ten einde de oogmerken te vervullen, tot welker uitvoering deze vereeniging als middel moest verstrekken.

België met Holland vereenigd, en een integrerend gedeelte van het koningrijk der Nederlanden uitmakende, had van zijnen kant de europesche pligten van dat koningrijk, en verpligtingen te vervullen, welke de traktaten het jegens de andere Mogendheden hadden opgelegd. Deszelfs afscheiding van Holland kan het van zijn gedeelte dezer verpligtingen of verbindtenissen niet ontheffen.

De conferentie zal zich derhalve bezig houden met het overwegen en beramen der nieuwe schikkingen, meest overeenkomstig met het vestigen der aanstaande onafhankelijkheid van België, met de bepalingen der traktaten, met de belangen en veiligheid der andere Mogendheden en met het in stand houden van het evenwigt in Europa. Te dien einde zal de conferentie, hare onderhandelingen met de gevolmagtigden van Z. M. den Koning der Nederlanden voortzettende, het provisioneel gouvernement van België overhalen, om, zoo spoedig mogelijk, commissarissen naar Londen te zenden, voorzien van genoegzame ruime instructien en volmagten, om geraadpleegd en gehoord te kunnen worden over en op alles, wat de definitieve aanneming zou kunnen gemakkelijk maken der schikkingen, waarvan hierboven melding is gemaakt.

Deze schikkingen kunnen niet den geringsten invloed hebben op de regten, welke de Koning der Nederlanden en het duitsche bondgenootschap op het groot hertogdom Luxemburg uitoefenen.

De gevolmagtigden der vijf groote Mogendheden zijn overeengekomen, dat het tegenwoordig protocol aan den gezant van Z. M. den Koning der Nederlanden zou worden medegedeeld en kopielijk zou worden gezonden aan de heeren *Ponsonby* en *Bresson*, onder geleide van den nevensgaanden brief, waarvan zij het provisioneel gouvernement van België kennis zullen geven.

Get.) *Esterhazy, Weissenberg, Talleyrand, Palmerston, Bulow, Lieven, Matuszewic.*

Voor copij conform,
(get.) *Ponsonby.*

Londen, den 20 december 1830.

(Volgt hier de geleidende brief.)

NOTA *van den* 31 *December* 1830.

Lord *Ponsonby* en de heer *Bresson* hebben de eer, den president en de leden van het diplomatiek comité hiernevens te zenden voor echt geteekende afschriften van het protocol eener, te Londen, op den 28 dezer, door hunne excellentien de gevolmagtigden der vijf groote Mogendheden gehouden conferentie en van eenen hetzelve vergezellenden brief.

Lord *Ponsonby* en de heer *Bresson* verzoeken den president van het diplomatiek comité hun wel te willen kenbaar maken, of de naar Londen gezonden belgische commissarissen van genoegzaam ruime volmagten voorzien zijn, om aldaar over de onderscheiden in het protocol opgesomde punten te onderhandelen. Indien deze volmagten ongenoegzaam mogten zijn, zou het provisioneel gouvernement van België de noodzakelijkheid gevoelen van hun onverwijld nieuwe te zenden.

Lord *Ponsonby* en de heer *Bresson* maken van deze gelegenheid gebruik, om den president van het diplomatiek comité de verzekering te geven, dat hunne excellentien de gevolmagtigden in 's Hage geene poging verzuimd hebben, om het 's gravenhaagsche kabinet te overtuigen, dat de maatregelen van voorzorg, welke alnog de vrije vaart op de Schelde belemmeren, binnen den kortst mogelijken tijd behoorden te worden uit den weg geruimd. Hunne excellentien hebben, op den 29 dezer, op nieuw besloten, om bij herhaling het gouvernement van Z. M. Koning *Willem* te verzoeken, dat hetzelve, met het dadelijk ophouden der vijandelijkheden, ook acten mogt doen ophouden, welke als vijandelijk zouden kunnen worden beschouwd, zijnde hunne excellentien de ambassadeurs en ministers, met de zaken der vijf hoven te 's Gravenhage belast, door hunne excellentien de ministers der groote Mogendheden, uitgenoodigd geworden, om Z. M. instantelijk aan te raden, van, zoo spoedig mogelijk, de verlangens te vervullen, welker formele uitdrukking zij hoogstdenzelven herhaald hebben.

Het provisioneel gouvernement van België zal ongetwijfeld deze bevlijtiging van hunne excellentien de gevolmagtigden, om de door hetzelve in het midden gebragte reclamatien regt te laten wedervaren, naar waarde weten te schatten en, ongetwijfeld, met vertrouwen afwachten, dat de demarches, welker uitwerking de vijf Mogendheden zullen weten te verzekeren, het gevolg hebben zullen, dat België daarvan verhoopt.

Lord *Ponsonby* en de heer *Bresson* meenen te moeten doen opmerken, dat het protocol van den 17 november 1830, eerst den 15 der loopende maand door het provisioneel gouvernement zijnde aangenomen, er van wege hunne excellentien de gevolmagtigden, bij de beslissende maatregelen, die zij genomen hebben, geen oogenblik verloren is.

De ongerustheid en de drift, in de door dit land aan den dag gelegde wenschen betoond, zijn zeker zeer natuurlijk bij den staat van lijden, waarin hetzelve zich bevindt; maar het is bezwaarlijk, dat hun afstand en tijd niet aangerekend zullen worden, en dat men niet zal bedenken, dat zaken van zulk een groot gewigt, niet met overhaasting kunnen behandeld worden.

Lord *Ponsonby* en de heer *Bresson* verzoeken den president en de leden van het comité, de verzekering van hunne hoogachting te willen aannemen.

NOTA *van den* 3 *January* 1831.

De president en de leden van het diplomatiek comité, de eer gehad hebbende, van lord *Ponsonby* en van den heer *Bresson*, bij nota van den 31 december 1830, een voor echt geteekend afschrift te ontvangen, van eene op den 10 december 1830, te Londen gehoudene conferentie, door hunne excellentien de gevolmagtigden der Mogendheden, enz., maken het zich ten pligt, om het volgend antwoord daarop te geven.

Het is hun voorgekomen, dat, de opheffing der blokkade en de vrije vaart op de Schelde, de voornaamste voorwaarden van den wapenstilstand en zelfs der wapenschorsing, welke reeds den 21 november ingegaan is, zijnde, de eerste taak, welke zich de vijf groote Mogendheden hebben opgelegd, nog niet volbragt is. Het evenwigt van Europa kan alnog verzekerd en de algemeene vrede gehandhaafd worden, door België onafhankelijk, sterk en gelukkig te maken; indien Belgie zonder magt en zonder welvaart ware, zou de nieuwe schikking, tot welke men zou kunnen geraken, met het lot der politieke combinatie van 1815 bedreigd worden.

Het onafhankelijk België heeft zonder twijfel deszelfs aandeel in de pligten jegens Europa te vervullen; maar bezwaarlijk is het te gissen, welke verpligtingen er voor hetzelve hebben kunnen geboren worden uit traktaten, aan welke het volstrekt geen aandeel genomen heeft.

De naar Londen gezonden commissarissen zijn van genoegzame instructien voorzien, om over al de belangen van België te worden gehoord, en zullen de conferentie niet onbewust kunnen laten, dat, in de dringende omstandigheden, waarin het belgische volk zich bevindt, het ongetwijfeld onmogelijk moet schijnen, dat België eenen onafhankelijken staat kan vormen, zonder de vrijheid der Schelde, zonder het bezit van den linkeroever dier rivier, van de provincie Limburg en van het groot hertogdom Luxemburg, onverminderd deszelfs betrekkingen met het duitsche bondgenootschap.

H. H. excell. de gevolmagtigden der vijf groote Mogendheden zullen, na de rapporten, welke lord *Ponsonby* en de heer *Bresson* hun gedaan hebben, geredelijk den hagchelijken toestand des lands bevroeden en de onmogelijkheid, dat deze staat van onzekerheid lang kan duren.

De president en de leden van het diplomatiek comité verzoeken lord *Ponsonby* en den heer *Bresson* de verzekering hunner hoogachting te willen aannemen.

Wordt besloten, de boven medegedeelde stukken te doen drukken en in de notulen te plaatsen.

Na de voorlezing dezer stukken heeft de heer *de Celles*, lid van het diplomatiek comité, het woord opgevat, en aangemerkt, dat genoemd comité dezelve niet verder aan de

vergadering heeft kunnen mededeelen, naardien dezelve eerst na de laatste zitting (die van den 31 december) ontvangen waren. Hij meende te mogen verwachten, dat het boven medegedeelde antwoord van het diplomatiek comité al degenen, die een ongunstig oordeel over dat comité velden, tot betere gedachten zoude brengen; het gegevene antwoord toch was voorkomen zoo als het behoorde te zijn, dat is, in den geest van het nationaal congres en van geheel het belgische volk en in het belang niet alleen van Belgie maar ook van Europa. Hij verklaarde, dat men na het gegevene antwoord, de toekomst gerust konde afwachten, en dit te meer, naardien eene naburige mogendheid aan Belgie hare bijzondere bescherming waarborgde, en in het lot van dat land een levendig deel nam. De keuze van den aanstaanden vorst werd, volgens hem, geheel aan den vrijen wil der Belgen overgelaten; geene de minste onderhandeling met officiele mededeeling van de vreemde mogendheden had ten dezen opzichte plaats gehad; alles wat hieromtrent was voorgevallen, bepaalde zich slechts tot mondelinge gesprekken zonder eenig authentiek of officieel karakter; hij gaf intusschen te kennen, dat het goed zoude zijn, dat het congres zich spoedig met de keuze van den souverein bezig hield; met deze keuze toch zoude de bijstand, welken Belgie van deszelfs naburen konde verwachten, in verband staan.

De heer *le Hon*, mede lid van het diplomatiek comité, heeft insgelijks de handelingen van dat comité verdedigd, en ten aanzien van de keus van den aanstaanden vorst van Belgie aangemerkt, dat het congres ten dien opzigte buiten twijfel geheel vrij konde te werk gaan, doch dat hij niet te min van belang rekende, dienaangaande ook met de inzigten van vreemden bekend te worden, en dat de belgische commissarissen bij de vreemde hoven gewis kwalijk zouden handelen, indien zij, als bijzondere personen de gedachten van andere lieden over dit punt niet zochten te leeren kennen. — Hij, voor zich als bijzondere persoon, meende, dat men er niet aan behoorde te denken, om een' franschen Vorst tot den belgischen troon te roepen, en verklaarde, even als de vorige spreker, dat het goed zoude zijn, spoedig eenen souverein te benoemen.

De heer *Nothomb*, insgelijks lid van het diplomatiek comité, heeft het antwoord op het protocol nader toegelicht, en naar aanleiding van de vragen, welke in eene der vorige zittingen door den heer *de Robaulx* gedaan waren, aangemerkt: 1° dat de ondeelbaarheid van het belgisch grondgebied de onveranderlijke grondslag was, waarop de onderhandelingen met de gevolmagtigden der vijf mogendheden geopend waren, en dat men derhalve in het boven medegedeelde antwoord verklaard had, dat die ondeelbaarheid van het grondgebied niet bestond, indien de linker oever der Schelde, en de provincien Luxemburg en Limburg van Belgie afgescheiden waren; 2° dat ten aanzien van de keuze van den aanstaanden Vorst volstrekt geene mededeeling van het comité gedaan was; — dat het congres (buiten welks magtiging het comité geene mededeelingen dienaangaande konde ontvangen) dadelijk de grondbeginselen zoude kunnen bepalen, volgens welke het vraagstuk van den aanstaanden Souverein zou behooren opgelost te worden, en dat het congres op deze wijze aan het gouvernement instructien konde geven; 3° dat het comité zeer ernstig had aangedrongen op het openen der Schelde, vermits dit eene der voorwaarden van de wapenschorsing was; — dat Z. M. de Koning van Holland beloofd had, dat de Schelde den 20 januarij zou geopend worden, doch dat men daarmede geen genoegen heeft genomen, en op eene onverwijlde opening der rivier heeft aangedrongen; 4° dat de belgische afgevaardigden te Parijs de noodige instructien hebben ontvangen, om een handelsverdrag met Frankrijk te sluiten, en dat het fransch gouvernement zich bereid heeft betoond, om eene voor beide landen voordeelige overeenkomst aan te gaan.

Ten slotte verklaarde hij, ten aanzien van het groot-hertogdom Luxemburg, dat het comité de stellige verzekering had, dat het grondgebied van dat gewest, even als het overige grondgebied van Belgie ontzien zal worden, vermits alle ontwikkeling van magt van de zijde van het garnizoen der bondsvesting buiten de grenzen van die sterkte, en de komst van vreemde troepen in genoemd groot-hertogdom, door eene naburige mogendheid (Frankrijk) zoude aangemerkt worden als eene schending van het beginsel van non-interventie.

De heer *de Robaulx* heeft met de gegevene inlichtingen geen genoegen genomen, en onder andere ernstig aangedrongen op de mededeeling van het protocol van 17 november. Met de verklaring van de leden van het diplomatiek comité, dat dit protocol van weinig belang was, naardien in hetzelve niets bepaaldelijk beslist werd, heeft hij zich niet laten te vrede stellen, en aangemerkt, dat het congres, als oppermagtig staats-ligchaam, de mededeeling van alle stukken, al was het dan ook, dat hetzelve daardoor, zoo als men zeide, zelf in een diplomatiek comité veranderd werd, konde eischen.

Vervolgens deed de heer *C. Rodenbach* een voorstel, strekkende om zich hoe eer hoe beter, in de sectien met de oplossing der kwestie, wegens het opperhoofd van den staat bezig te houden. Tot aandrang van dat voorstel zeide hij, onder anderen: «Het land is in rep en roer; daar heerscht eene buitengewone gisting in de gemoederen. Hier durft de Oranje-partij het hoofd opsteken. Daar worden anti-patriottische petitien geteekend, welke strekken, om ons onder het juk der buitenlanders te brengen. Het provisioneel gouvernement verliest dagelijks van deszelfs invloed en gezag. Het congres zelf wordt van langzaamheid beschuldigd. Dagelijks worden hetzelve zijne oneindige debatten verweten. Laten wij de partijen den tijd niet geven, om zich te versterken. Laten wij de hijdra des burgerkrijgs verstikken. Dat het bloed onzer dapperen niet te vergeefs voor het vaderland, voor de vrijheid gevloeid hebbe. De provisionele gouvernementen kunnen nooit lang bestaan en zijn zwak uit hunnen aard. Ik roep de bestendigheid met grooten aandrang in. Het ontrust Frankrijk ziet ons met een ongerust oog aan. Alle partijen zijn begerig naar ons; laten wij derhalve aan alle verdere proefnemingen een einde maken, en dat de stemmen der burgers zich vereenigen in de verkiezing van den burger, die het geschiktst is, om de gelukkige bestemmingen van België vervullen. Laat ons alle onmiddellijke vreemde bemoeijing van ons werpen; laat ons Belgen zijn.»

Het voorstel van den heer *Rodenbach* werd zeer gunstig ontvangen en dadelijk naar de afdeeligen verzonden.

De orde van den dag brengt de deliberatien, mede over den derden titel der constitutie, waarvan in deze zitting, al de artikelen aangenomen zijn geworden.

In de zitting van het nationaal congres van den 4 is, behalve eenige ingekomen petitien, niets van eenig aanbelang voorgevallen. De heer *C. Rodenbach* heeft, nadat de orde van het behandelen van eenige voorwerpen bepaald was, gevorderd, dat zijn, in de zitting van gisteren gedaan voorstel, wegens de keuze van een opperhoofd van den staat, nu mogt voorgaan, welke voordragt is aangenomen en waarop besloten is, dat de sectien oogenblikkelijk bij elkander zouden komen, om zich dadelijk bezig te houden.

1° Drie sectien hebben zich, met eene groote meerderheid, voor eenen franschen prins verklaard, onder eene administratie, afgescheiden van die van het Palais-Royal, dat is: voor de onafhankelijkheid van België, onder den hertog van Nemours.

2° Eene sectie heeft zich, insgelijks met eene sterke meerderheid, voor eene eenvoudige en onvoorwaardelijke vereeniging met Frankrijk verklaard.

3° Eene andere sectie wil een' jongeling van 16 jaren, met name *Otho*, prins of zoon van eenen prins van Beijeren ten troon geroepen hebben, onder voogdij of regentschap van graaf *Felix de Merode*; de opvoeding van dien prins, als mensch en als Vorst, zou aan den heer *Ch. Rogier* worden opgedragen.

4° In de eerste sectie is voor eenen inlandschen Vorst gestemd.

De heer *Pirson* heeft in de zitting van het nationaal congres van den 5, het navolgend decreet voorgesteld:

« Het nationaal congres, overwegende, dat het protokol van Londen van den 20 dec. ll., hetwelk in het eerst aangekondigd was geworden, als de plegtige erkenning van den belgischen staat bevattende, integendeel slechts eene *mystificatie* bevat, gelast het provisioneel gouvernement, om dadelijk deszelfs gezanten uit Londen terug te roepen en de vijandelijkheden tegen Holland te hervatten.

» Verklaart dat de overwinning en het lot der wapenen alleen de kwestien van het belang en de liquidatie tusschen de beide landen zullen beslissen; ten welken einde, en opdat Koning *Willem* en diens onderdanen geene onwetendheid deswege zouden kunnen voorwenden, zal dit decreet, met welks uitvoering het provisioneel gouvernement belast wordt, door parlementairen of herauten van wapenen aan de vijandelijke voorposten worden bekend gemaakt. Welk voorstel niet werd aangenomen. »

Tot president der rekenkamer werd vervolgens verkozen de heer *Fallon* (voormalig lid der tweede kamer voor Namen) en tot eerste lid de heer *Willems* (voormalig lid der rekenkamer in 's Gravenhage).

De heer *Rogier* begreep, dat het, alvorens verder te gaan met de benoeming der leden van de rekenkamer, dringender was, zich bezig te houden met hetgeen den vorigen dag in de centrale afdeeling was voorgevallen, en vorderde, dat de vergadering een comité-generaal zou formeeren, ten einde het rapport van de centrale afdeeling te hooren, en daaruit te weten te komen, hoe verre men met de benoeming van eenen Souvereinen Vorst gekomen was. Sommige leden wilden geen comité-generaal, maar dat alles in het openbaar zou behandeld worden.

Er werd besloten, dat de vergadering des avonds ten half 7 ure zou bijeenkomen.

In deze zitting is niets besloten, dan dat het congres zich, in eene openbare zitting, met de keuze van eenen Vorst zou bezig houden. De tijd dier zitting schijnt niet bepaald geworden te zijn.

— Het provisioneel bestuur heeft bepaald, dat alle vrijwilligers, zoo Belgen als vreemden, gedurende den tijd, dat zij onder de wapenen staan, aan de wetten en reglementen op de militaire discipline onderworpen zijn, en dat al degenen, die zich aan overtredingen daarvan schuldig maken, voor den krijgsraad teregt gesteld zullen worden.

— Het provisioneel bestuur heeft den generaal *Goethals* tot bevelhebber over de militaire divisie te Namen en den generaal *Nypels* tot bevelhebber over de divisie te Brussel benoemd.

Nederlanden.

'S HERTOGENBOSCH, 10 *January*.

Bij koninklijk besluit van den 5 dezer, wordt de invoering van de nationale wetgeving en der regterlijke instellingen, uit hoofde der onmogelijkheid, om dezelve op den bepaalden tijd in te voeren, bij besluit van den 5 julij 1830, geschorst.

— Naar men verneemt hebben de presidenten van de beide kamers der staten generaal door den secretaris van staat eene kennisgeving ontvangen, inhoudende: dat de laatste berigten uit Londen het waarschijnlijk maken, dat de Koning eerlang in de gelegenheid zal zijn, eene belangrijke mededeeling over onze grootste aangelegenheden aan de staten-generaal te doen, doch dat, alvorens de juiste tijd daarvan kan bepaald worden, er nog andere tijdingen worden verwacht; dat het intusschen Z. M. aangenaam zou zijn, wanneer de leden van de staten generaal, bij voorraad, van dat voornemen worden verwittigd, ten einde dezelve zich zouden gereed houden, om, op de eerste oproeping, bijeen te komen.

— Van de schutterij dezer stad zijn twee compagnien mobiel verklaard. Het is echter onzeker, of dezelve elders eene bestemming zullen bekomen.

— Uit Berlijn, wordt den 1 januarij gemeld:

Men wil hier weten dat het afgezonderde korps der keizerlijke garde den 12 dezer van Petersburg zal uitrukken. De twee legerkorpsen, welke naar Warschau op weg zullen gaan, worden op 150,000 man begroot, en men zegt dat, vermits de maarschalk *Diebitsch*, op nieuw door de moldavische koorts is aangetast, graaf *Paskewitsch* het opperbevel zal overnemen. Indien men de geruchten gelooven mag, moet keizer *Nikolaas* verklaard hebben, dat bij de Warschauer afgevaardigden, die met vrij geleide van grootvorst *Konstantijn* naar Petersburg reizen, in het geheel niet ontvangen zal.

— Volgens berigten uit Italië bevinden zich in dit land 75,000 man oostenrijksche troepen. Aan de poolsche grenzen worden voor eerst 40,000 man vereenigd.

Vught, 9 januarij 1831.

Aan den Redacteur van den NOORD-BRABANDER.

Mijnheer de Redacteur!

Het ligt in den aard van den mensch, alles te bewonderen, wat *buitengewoon* is, en uit elke gebeurtenis, hoe natuurlijk ook, indien dezelve hem slechts *vreemd* toeschijnt, vaak de ongerijmdste gevolgen te trekken. Dit heeft vooral plaats bij de geringe en min verlichte volksklasse, welke soms in eene aanmerkelijke zons- of maansverduistering, in de vertooning van door de lucht zwevende ontvlamde stoffen, in elk ander ongewoon luchtverschijnsel de geheimen der duistere toekomst meent te kunnen ontdekken, en zelfs niet aarzelt, dezelve te beschouwen als schrikbarende voorteekens van dreigende onheilen. Ten einde die menschen eenigermate voor te lichten en van hunne goedtrouwige dwaling te doen terugkomen, heb ik het niet ondoelmatig geoordeeld, UEd. iets over het heerlijk schouwspel, hetgeen in de afgeloopen week door de bewoners van deze en naburige gemeenten in de lucht is gezien en bewonderd, mede te deelen, met vrijlating, om zulks, indien het u belangrijk genoeg voorkomt, door uw geacht dagblad publiek te maken. Ik zal hierin het gevoelen van den franschen natuurkundigen *Louis Cousin-Despréaux*, in zijn werk, tot titel voerende *les leçons de la nature, ou l'histoire naturelle, la physique et la chimie présentées à l'esprit et au coeur*, en mijne eigen waarneming van het onlangs voor ons oog verspreide hemellicht, volgen.

Van alle nachtverschijnselen is er geen opmerkenswaardiger en soms geen heerlijker, dan het noorderlicht. In den winter en omtrent de lente nachtevening ziet men, bij eenen helderen hemel en weinig maanlicht, dikwerf, in het noorden, doorschijnende, lichtverspreidende en met verschillende kleuren prijkende wolken. Een schitterend licht deelt zich trapswijze aan de nabij zwevende wolken mede, waaruit eindelijk witachtige en heldere stralen te voorschijn komen, welke zich uitstrekken tot den *zenith*. Dit verschijnsel is genaamd *noorder licht*.

Zoodanig luchtverschijnsel doet zich niet steeds op dezelfde wijze voor. Gewoonlijk bespeurt men slechts omtrent middernacht een licht, hetgeen vele overeenkomst heeft met den gewonen dageraad; soms bepaalt het zich enkelijk bij lichtgroeven, lichtstralen, wit verlichte wolken, welke in gedurige beweging zijn. Dan, wanneer het *noorder licht* zich in vollen luister gaat vertoonen, ziet men bijna altijd, bij stil en helder weder, eene donkere uitgestrektheid, eene dikke schier zwarte wolk, boogswijze aan den gezigteinder opkomen, welker bovenzijde is omzoomd met eenen helderschijnenden witten boord, waaruit weldra blinkende stralen, en schitterende lichtzuilen, al flonkerende ontspruiten en zich uit dat punt van oogenblik tot oogenblik verheffen; geele en roode kleuren aanzetten, zich naderen, vereenigen, lichtgevende wolken doen geboren worden, en ten laatste eindigen in witte, blaauwe, vuurkleurige of purpere toppen, onophoudelijk lichtstralen uitschietende.

Deze zijn de schoonste noorder lichten; en wij mogen dezelve slechts zeldzaam bewonderen. Zoo prachtig was dat licht in den avond van den 7 dezer maand. Dit onvergelijkelijk luchtverschijnsel, hoe zigtbaar anderszins, behoort tot die uitwerkingen van de natuur, van welke de natuurkundigen tot heden toe de juiste oorzaak niet hebben kunnen opsporen, veel minder bepalen. Eenigen schrijven die oorzaak toe aan eene vermenging van salpeterachtige, vette en met zwavel bezwangerde uitwasemingen; anderen zoeken den oorsprong van dat prachtig verschijnsel in de terugkaatsing en breking der zonnestralen op de sneeuwen ijswolken van het noorden; wederom anderen laten zich wegslepen door gewaagde gissingen, welke voor den oordeelkundigen natuuronderzoeker geenen schijn van gegrondheid opleveren. Hoewel de natuurkundigen zich als het ware verliezen door de verdieping in dit geheim, is hetzelve niettemin *natuurlijk*, en werd het van eeuwen herwaarts als zoodanig beschouwd en waargenomen. Men moet daarin dus niets *bovennatuurlijks* zoeken, maar hetzelve aannemen als een onwaardeerbaar geschenk van Gods almagt voor de bewoners der nabijheid van den noordpool, aan welke het dikwijls verschijnt en alzoo het gemis van het zonlicht, gedurende eenen nacht van verscheidene maanden, vergoedt.

Indien het bovenstaande kan bewerken, dat de eenvoudige landman en de stille burger uit ongewone luchtverschijnselen geene voorteekenen van ongelukken meer afleiden en het noorderlicht alleen beschouwen, als een van het eindeloos getal geheimen van de natuur, waarvoor de verhevendste verstanden stilstaan, en welke daarom de meest onwederlegbare blijken van de Almagt des Scheppers van het heelal zijn; zal ik mijn doel hebben bereikt. Uit dit oogpunt beschouwd, kan de plaatsing van dezen brief in het eerstvolgend nummer van den *Noord-Brabander* misschien eenig nut stichten.

Ontvang, mijnheer de redacteur! de verzekering mijner hoogachting.

Uw bestendige Lezer.

*** Het behaagde den Almagtigen heden, na een langdurig lijden, mijnen waarden echtgenoot den Weledelen Heer *HUBERTUS ALOIJSIUS VLIECKX*, in den ouderdom van 44 jaren, na eene gelukkige echtverbindtenis van 19 jaren uit dit leven weg te nemen. Hij overleed, na tijdig van de H. H. Sacramenten voorzien te zijn, met eene volkomene overgeving in den wil van zijnen Schepper. Zijn verlies is groot voor mij, die in mijne volslagene blindheid van zijne liefderijke zorg beroofd ben, onbeschrijflijk groot: doch ook ik moet mij aan den goddelijken wil onderwerpen en mijnen troost zoeken in het vertrouwen op God, in het christelijk leven en voorbeeldig afsterven van mijnen dierbaren overledenen, wiens ziel ik in de godvruchtige gebeden zijner geloofsgenooten aanbeveel.

AMERSFOORT, den 6 Januarij 1831.

Namens de Wed. H. A. VLIECKX,
Geb. VERMOLEN.
H. G. VAN DEN BERGH.

*** Heden morgen, ten negen ure, overleed, tot mijne innige droefheid mijne jongste Dochter *ALLETTA HENDRINA JACOBA DE RUYTER*, in haren jeugdigen ouderdom van drie en twintig Jaren, negen Maanden en twintig Dagen, aan de gevolgen van eene uitterende ziekte, en na voorzien te zijn geweest van de HH. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk; zij stierf met volle resignatie in den wil des Heeren, en ik heb het grootste vertrouwen, dat haar einde zalig zij, zoo als haar leven onschuldig is geweest, nogtans lijdt mijn moederlijk hart bij dezen gevoeligen slag, ofschoon ik ook in Gods wijze beschikking beruste.

GRAVE, den 8 *January* 1831.
JOH. KLOOSTERMANS,
Wed. P. DE RUYTER.

BEKENDMAKING.

*** De Ondergeteekende *A. VAN KEMPEN*, mr. Zadelmaker, heeft zich, door het kwiteren der Affaire zijns Meesters, geëtablisseerd in de *Vugterstraat*, ten huize van den heer HENDRIKS, mr. Timmerman. Hij beveelt zich in de gunst van het geëerd publiek, belovende eene prompte en civile bediening.

'sBosch, 5 *January*, 1831.
A. VAN KEMPEN.

Te 's BOSCH, bij de Gebroeders LANGENHUIJSEN, Drukkers en Uitgevers, Apostelstraat, H, nº 20.